

VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2016

Styrelsen blickar tillbaka på ett aktivt år. Vi har gjort många aktiviteter för och med medlemmar, främst med arbetsgrupper, t.ex. skog, HMV och viltvård. Kommunikationen med medlemmar har ökat både digitalt och på annat sätt, med bl.a. Gävle Dala Natur som inlaga i tidningen Sveriges Natur, där nya Gävle-Dala kansli har varit till stor hjälp med detta och mycket annat.

Medlemsutveckling 2015-2016

Medlemsantalet i Gävleborg var under året 5 794, en minskning med 269. Flera kretsar har dock ökat antalet medlemmar, mest i Dellenbygden och Österfärnebo-Hedesunda. Huvudanledningen till minskningen är att 2015 gjordes en kraftig värvning och att en del av dessa föll bort under året.

Enligt Riksföreningens officiella uppgifter (återbäringsunderlag)

(antal personer, som under hela eller någon del av året varit medlemmar)

Krets	Totalt		Förändring	
	2016	2015	Antal	%
Bollnäs Naturskyddsförening	440	429	11	2,5
Dellenbygdens Naturskyddsförening	186	160	26	14,0
Naturskyddsföreningen i Gävle	2 246	2 440	-194	-8,6
Hanebo Naturskyddsförening	88	105	-17	-19,3
Naturskyddsföreningen i Hofors-Torsåker	231	219	12	5,2
Hudiksvallsbygdens Naturskyddsförening	500	531	-31	-6,2
Järbo Naturskyddsförening	62	73	-11	-17,7
Naturskyddsföreningen i Ljusdal	238	228	10	4,2
Naturskyddsföreningen i Nordanstig	322	331	-9	-2,8
Ockelbo Naturskyddsförening	154	165	-11	-7,1
Naturskyddsföreningen i Sandviken	640	695	-55	-8,6
Söderhamns Naturskyddsförening	388	402	-14	-3,6
Voxnadalens Naturskyddsförening	216	209	7	3,2
Österfärnebo-Hedesunda Naturskyddsförening	83	76	7	8,4
Totalt Naturskyddsföreningen i Gävleborg	5 794	6063	-269	-4,6

Föreningens personsammansättning

Styrelsen

Ordförande	Denise Fahlander, Gävle
Vice ordförande	Stig Hammarsten, Gävle
Sekreterare	Stefan Persson, Edsbyn
Kassör	Ann Horn, Forsbacka
Övriga ledamöter	Daniel Ekblom, Bjuråker Sara Bodlund, Söderhamn

Suppleanter	Hans Levander, Delsbo Ulla Persson, Delsbo
-------------	---

Revisorer

	Gunilla Eriksson, Hudiksvall Mona Lindvall-Eriksson, Hudiksvall Erik Aldergård, Gävle
Suppleant	

Valberedning

Leif Modéer, Bollnäs
Lars Igeland, Österfärnebo (sammankallande)
Inga-Greta Andersson, Sandviken

Arbetsgrupper/Nätverk och kontaktpersoner

Handla miljövänligt	Pia Svedén, Kilafors (kontaktperson)
Viltvårdsgruppen, VNG	Daniel Ekblom, Bjuråker (kontaktperson) Anders Ekholm, Årsunda (sakkunnig)
Skogsgruppen Gävleborg	Inga-Greta Andersson, Sandviken (kontaktperson) Magnus Andersson, Hudiksvall (sakkunnig)
Hav-Sjö-Rinnande vatten	Robert Stahl, Gävle (kontaktperson) Peter Hansson, Bernt Moberg (sakkunniga) Bengt Sundström (strandskydd)
Äng/jordbruk	Per-Olof Erickson, Gävle (sakkunnig)
Klimat och Energi	Mattias Degervall, Regnsjö (kontaktperson)
-Solceller och solcellsystem	Mats Andersson, Jättendal (sakkunnig)
-Vindkraft	Hans Levander, Dellenbygden (kontaktperson)
Gruvor och mineral	Ann Horn, Forsbacka (kontaktperson)
Webb och kommunikation	Stefan Persson, Edsbyn (kontaktperson)

Regionalt kansli Gävle Dala

Det regionala kansliet fungerar som spindeln i nätet i informationsspridning mellan styrelsen, kretsarna, riksföreningen, regionala myndigheter och organisationer, media m.fl. Reg. kansliet ansvarar också för vissa projektansökningar och genomförande, marknadsföring och opinionsbildning. Lillian Lundin Stöt har varit anställd som verksamhetskoordinator på 75% och Kristina Persson som medhjälpare på 50%. Kansliet ligger i Tingshuset i Mora. Under året har arbete pågått med tre projekt gällande fåbod, skog och Handla Miljövänligt.

2016 har arbetet på det regionala kansliet fortsatt och former sätter sig hela tiden för hur samarbetet med länsförbundets styrelse, kretsar och medlemmar kan utvecklas på bästa sätt. Naturskyddsföreningens kansli Gävle Dala har också bidragit till större samverkan med

Dalarna. Länsförbunden har anordnat några gemensamma aktiviteter, t.ex. ett möte för styrelserna i Gävleborg och Dalarna. Stygruppen består av Stig Hammarsten, Denise Fahlander samt Mattias Ahlstedt och Ulf Jernberg från Dalarna.

Länsstämman

Naturskyddsföreningen Voxnadalen stod som värd för 2016 års länsstämma.

Naturskyddsföreningen Gävleborgs natur- och miljöpris gick till lav kännaren Nicklas Gustavsson med motiveringen:

Nicklas har specialiserat sig på något så litet men betydelsefullt som lavar. Han har inventerat lavar lokalt och deltagit i flera inventeringar runt om i landet. Han är helt självlärd i ämnet och har även varit med i radioprogrammet Naturmorgon och pratat om lavar för att höja kunskapen om dem till allmänheten.

Nicklas leder varje sommar en rundtur på en fäbodvall där han visar den speciella fäbodfloran som finns där fäbodjur som getter, får och fjällkor kontinuerligt betar. Han håller även föredrag där han berättar och visar egna foton. Oftast handlar det om lavar men i vintras höll han föredrag om en resa till Nepal som tog en omtumlande vändning när landet plötsligt drabbades av omfattande jordbävningar.

Efter stämman höll Mats Östberg en mycket intressant guidning på Finnskogsmuséet.

Styrelsesammanträden

Under året har styrelsen sammanträtt 7 gånger. 3 fysiska och 4 skype möten, därutöver ett arbetsmöte i februari.

Länsordförandekonferensen

Denise Fahlander deltog via Skype på vissa delar av länsordförandekonferensen i Umeå. Och i Stockholm den 19-20 mars.

Riksstämman

Riksstämman hölls i Norrköping. Från Gävleborg deltog tre medlemmar och flera från länet hade skrivit motioner.

Föreningsutveckling

Länsförbundet har under året haft kontakt med kretsarna för information och utbyte av erfarenheter. Detta sker vid styrelsens fysiska möten och inför styrelsemöten då styrelseledamöterna tar kontakt med "sina" kretsar. I länet finns fortfarande några kretsar som är vilande.

Länsförbundets styrelse har inom sig utsett kontaktpersoner för arbetsgrupper och nätverk som är aktiva i länet, kontakt sker oftast inför fysiska styrelsemöten för rapportering av vad som är på gång i gruppen i länet, och i samband med remisser som rör gruppens område, t.ex. jakt-, vatten- och energifrågor.

Kansliet har sammanställt adresslistor över styrelserna i kretsar och länsförbund, media och Studieförbundet m.fl. samt till andra regionala miljö- och naturorganisationer och myndigheter. Kalendarium i form av Bra att ha-datum är ett annat hjälpmedel som kansliet bistår med varje år.

Kansliet har skickat ut välkomstbrev till nya medlemmar i länet. Sändlistor i e-postsystemet har uppdaterats. I oktober fick vi ett nytt medlemsregister som ledde till en del svårigheter.

I november hölls det första gemensamma mötet för styrelserna i Gävleborg och Dalarna. Vi har många gemensamma frågor, arbetsgrupper/nätverk och chans till goda samarbeten.

Kretskonferensen med tema Engagemang arrangerades i Sandviken i november. Kristina Keyzer ledde den uppskattade dagen.

Informationskanaler

Länsförbundets hemsida och Facebook har främst skötts av Lillian Lundin Stöt och Stefan Persson under året. På hemsidan finns, förutom aktiviteter och aktuell information inom ett flertal områden, referat från träffar som Naturskyddsföreningen deltagit vid, debattartiklar, insändare m.m. Facebook-sidan har knappt 300 följare. Flera kretsar och nätverk har också skaffat Facebook-sidor under året.

Medlemstidningen Gävle-Dala Natur har getts ut med 5 nummer under året. Däremellan har ett e-nyhetsbrev mailats ut till alla medlemmar med kända e-postadresser

Naturkontakt har använts för intern informationsspridning, mest i form av artiklar från arrangemang.

En viktig informationskanal är allmänna media, se nedan sammanställning över vår medverkan där.

Projekt

HMV mer ekologiskt i förskolor och ökat HMV nätverk i Gävleborg

Projektet startade 1/7 2015 och pågick t.o.m. 31 mars 2016. Denise Fahlander och Pia Svedén är projektansvariga och jobbade några timmar i projektet. Syftet var att undersöka aktuellt läge med ekologisk mat och frukt i förskolor samt försöka bidra till att öka andelen ekologiskt i förskolor, den andra delen var att öka HMV-nätverket i Gävleborg och stimulera fler till att bli aktiva. 25 Förskolor har svarat på en enkät om ekologisk mat idag och målsättning framöver. HMV-kontaktlista för länet och lokala HMV-listor har sammanställts. Samarbete skedde med Studieförbundet som bl.a. hade arbetsgivaransvar och hjälpte till med inbjudningar och lokala träffar. Projektredovisning till riks pågår.

Fäbodar

Dalarnas länsförbund fick tillsammans med Gävleborg projektpengar från riks för ett fäbodprojekt, 30 000 kr. Tillsammans med Fäbodbrukarföreningen ordnade vi en fäbodkonferens med studiebesök för att lyfta frågan om hur viktigt fäbodbruket är för försörjningstrygghet, biologisk mångfald och natur/kulturvården. Det var ca 50 nöjda deltagare och hela konferensen filmades. Ett flertal planeringsmöten för fäbodprojektet har också hållits.

Skog

Skogsgruppen Gävleborg fick projektpengar från riks, 37 000 kr, för att väcka liv i skogsarbetet. Två träffar anordnades, en med riks sakkunniga Malin Sahlin och en med Kronobergs skogsgrupp via Skype. Det anordnades även en skogskurs med Sebastian Kirppu. Gruppen har hittat flera avverkningsanmälningar som de reagerat på och skrivit till Skogsstyrelsen och i vissa fall även Länsstyrelsen.

I studiecirkeln för att lära sig bedöma naturvärden i skogar deltog 27 personer under ledning av Magnus Andersson. Ortofoto m.fl. digitala verktyg har sammanställts från studiecirkelns sista träff.

Skogsgruppen har byggt upp ett eget GIS-system där de lagt in cirka 30 områden med höga naturvärden under året. De delar med sig till länsstyrelsen som lägger in dem i det s.k. bevakningsskiktet och informerar Skogsstyrelsen.

En mindre arbetsgrupp har haft flera Skypemöten och bl.a. planerat insamlingsmöten under nästa år.

Inga-Greta Andersson ansvarar för en sändlista med 120 pers. Det finns fyra skogsgrupper som har lokala exkursioner m.m.

Inga-Greta var med på det nationella skogs nätverksmötet i Umeå.

Arbetsgrupper/Nätverk

HMV – Handla MiljöVänligt

HMV kontaktperson är Denise Fahlander. Vecka 40 varje år är det ”Miljövänliga Veckan” över hela landet. Den har blivit global och kallas Green Action Week. Tema 2016 var hygienprodukter och kampanjen fick namnet Fräsch på riktigt. Några kretsar i länet hade aktiviteter för allmänhet, gjorde butiksundersökningar, stod i livsmedelsbutik, anordnade utställningar på bibliotek och öppna förskolor m.m.

På riksupptakten i Stockholm deltog Denise Fahlander, Ulla Persson och Lillian Lundin Stöt. I år anordnades två regionala upptakter, en i Ljusdal och en i Gävle.

Sveriges största klädbytdag i april arrangerades i bl.a. Bollnäs och Gävle, där dagen byter namn till Byta-grejer-dag och sker i samverkan med kommunen, studieförbund, privatpersoner och andra föreningar/organisationer.

Livsmedelsbutiker Bra MiljöVal-märks av några butiksmärkare i länet. De kollar så att lokala kriterier såsom sopsortering finns och att miljömärkta rengöringsmedel används.

VNG Viltvårdsgruppen Naturskyddsföreningen Gävleborg

Daniel Ekblom är kontaktperson för arbetsgruppen VNG. Gruppen fungerar som remissinstans för NFG och förbereder t.ex. remissärenden gällande viltvård i länet. Ett par e-nyhetsbrev har sänts ut till nätverket.

Vargjakten har överklagats i flera omgångar.

Daniel och deltog på rådsmöte och konferens i Grönklitt. Samt på vargsymposiet, Vålådalen. På riksföreningens rovdjursutbildning i september deltog Daniel, Anders Ekholm och P-O Erickson.

I den av länsstyrelsen tillsatta viltförvaltningsdelegationen representeras Naturvärden av Naturskyddsföreningen Gävleborg genom Mattias Degervall som ordinarie och Anders Ekholm, Svenska Rovdjursföreningen ersättare.

Gruvor

Ann Horn har jobbat vidare med gruvfrågor i länet och varit med i den nationella gruvarbetsgruppen GRAG.

Länsförbundet samverkar med föreningen Rädda Storsjön - gruvdrift ett hot och Storsjöns Fiskevårdsområdesförening. Under året har föreningarna varit delaktig i tre öppna aktiviteter för att informera om pågående gruvprojekt och därmed förknippade miljörisker.

- 10 februari föreläste Arne Müller i Gävle. Arrangemanget ordnades av kretsen i Gävle med ekonomiskt stöd av länsförbundet.
- 3 oktober hölls ett allmänt möte i Sandviken med föredrag av Arne Muller (inbjuden av Storsjöns fiskevårdsområdesförening) Ann Horn var moderator för efterföljande diskussion. I samband med detta arrangemang erbjöd också Arne information under dagtid till politiker och tjänstemän från Gävle och Sandvikens kommuner samt länsstyrelsen.
- 4 oktober hölls ett öppet möte på i Forsbacka med föredrag om risker med gruvavfall (Ann Horn), status på Storsjön och risker med gruva i Vindfall (Johan Rune ordf i Storsjöns fiskevårdsområdesförening) och möjligheter att påverka i den fortsatta tillståndsprocessen (miljöjurist Gunilla Högberg-Björk). Naturskyddsföreningen bjöd på boken Svarta miljarder till politiker och tjänstemän i Sandvikens och Gävle kommuner.

Aktiviteter har burit frukt och det finns idag ett tydligt engagemang mot gruvplanerna, särskilt bland politikerna i Sandvikens och Gävle kommuner.

Kansliet spred information om teatern Dagbrott i Bjuråker.

Skog

Under året har Inga-Greta Andersson varit sammankallande. En arbetsgrupp bestående av Stig Hammarsten från styrelsen, Inga-Greta Andersson, Per-Gunnar Jacobsson och Magnus Andersson har jobbat mycket aktivt under året, med nyhetsmail, träffar, exkursion, telefonmöten och framtagande av projekt för 2016. Kontaktlistan över intresserade medlemmar i länet uppdateras löpande. Den används för att hålla kontakt och utbyta idéer och kunskap inom gruppen. Skogsgruppen finns också på Facebook och på länsförbundets hemsida finns fakta och information.

Studieresa Sala

Tillsammans med Dalarnas länsförbund arrangerade vi en studieresa med buss till brandområdet i Sala. Ca 50 deltagare fick en guidad rundtur på besökscentret Elden & skogen och i den eldhärjade naturen som börjat återhämta sig.

Länsförbundets externa arbete

Natur- och miljöskydd

Stig Holmstedt fortsätter att vara NFG:s representant i Färnebofjärdens nationalparks skötselråd. Stig har en arbetsgrupp med alla berörda NF länsförbund som träffas en gång om året. Hans Levander är NFG styrelsens kontaktperson.

Tillsammans med länsförbunden i Dalarna, Västmanland och Uppsala gjordes en inventering av möjliga revir för vitryggig hackspett i Färnebofjärden. Rapporten och dess slutsatser spreds till myndigheter, skogsägare och media.

Leader Gästrikebygden har bildat en ny förening med anledning av den nya EU-programperioden. I den nya styrelsen har NFG en representant och det är Bernt Jonsson, hans kompetens är främst fiskevägar. Sara Bodlund är NFG styrelsens kontaktperson.

Stig Hammarsten har för styrelsens räkning undertecknat ett avtal med länsstyrelsen om hur NF Gävleborg kan bidra till att uppfylla länets miljömål.

Klimat

Lillian Lundin Stöt har på uppdrag av styrelsen deltagit i det nationella klimatnätverkets telefonmöten.

Barn och skola

Ute-fortbildningen Skogen som klassrum genomfördes på en skola i Gävle. Gävle-skolor tog även del av fortbildningen Mer friluftsliv i skolan.

Kansliet spred inbjudningar till Natursnoksutbildningar i landet.

På Lärande för hållbar utveckling-konferensen om barn och ungas delaktighet och inflytande i Gävle med ca 300 deltagare deltog Ulrika Forsberg, Sofia Lord och Lillian från kansliet.

På Miljötinget för unga i Malung-Sälen hade vi utställning och höll i två workshops; en om skog med Sebastian Kirppu och en där de fick göra egna hygienprodukter med Ylva Grudd. Lillian deltog i Den globala skolans fortbildning i samband med Miljötinget.

Övriga träffar

Energi -Vindkraft

Hans Levander NFG kontaktperson för vindfrågor, har varit på nationellt seminarium.

Studiefrämjandets årsmöte Bollnäs

Lillian Lundin Stöt.

Framtidsdag Gävleborg 2030

Lillian Lundin Stöt

Minitankesmedja friluftsliv Bollnäs

Inga-Greta Andersson, Mats Östberg, Per-Olof Ericksson och Lillian Lundin Stöt deltog.

Miljömålsdag tema cirkulär ekonomi Gävle

Per-Olof Ericksson, Ulla Persson, Åsa Holmberg och Lillian Lundin Stöt deltog.

Mångfaldskonferens 2016

Denise deltog på Mångfaldskonferensen "Ekosystemtjänster" i Uppsala, 27 okt., som anordnas av SLU.

Invigning av naturreservat Ljusdal

Stefan Persson deltog.

Utan pengar – inga hagar och ängar

Stefan Olander deltog på KSLA:s seminarium.

Ekonomi

Beträffande vår ekonomi hänvisas till årsredovisning för 2016.

Media och skrivelser

Vår medverkan i media och våra skrivelser redovisas i bilaga.

/Styrelsen för Naturskyddsföreningen Gävleborg